

روایت اهالی محله فردوسی از روزهایی که زمین کشتی شهدای چهار برج، محل رقابت پهلوانان شهر بود

گرد فراموشی روی گود محله

در اختیار پهلوانان بود. در گذشته، مردم برای کشتی و دیدن آن از همه نقاط به ویژه شهرستان‌های اطراف در اینجا حضور پیدا می‌کردند. حالا چند سالی است که مسابقه‌ای برگزار نمی‌شود؛ چون گود خوبی نداریم. اگر به اینجا برسند، توس می‌تواند مهد کشتی چوخه وجود شود. همان‌طور که شهر جویبار مهد کشتی آزاد و قطب آن است.

جام شهید کشتی گیر

سید اصغر در مسابقات کشتی چوخه سال ۹۵ در وزن ۷۵ کیلو نفر دوم شده است. درباره آن مسابقات می‌گوید: آن سال صدمه دیده بودم و چند ماهی بود هیچ تمرینی نداشتم، اما چون مسابقه در منطقه خودمان برگزار می‌شد، تصمیم گرفتم در آن شرکت کنم. شروع به تمرین کردم تا جلو هم محلی‌هایم سر بلند شوم.

او در پایان در باره برگزاری باشکوه آخرین دوره مسابقات در این گود می‌گوید: نام آن مسابقات، جام شهید با نظر بود که خودش کشتی گیر بوده است. یادم است که رسول جیبی، یکی از هم‌زمان شهید با نظر، در این مسابقات به تعریف خاطرات همه رقم زد. از همان مسابقات بود که ایده ساخت گود طاب شروع شد. ۱۱۵ نفر در مسابقه شرکت کردند و حدود هشتصد نفر هم ایستاده و نشست دور گود، رقابت‌ها را تماشا می‌کردند. مهم‌ترین درس از کشتی چوخه، تأکید بر مردانگی، گذشت و صبر است. این آیین باستانی ما بوده است و با تکمیل ساخت این گود، می‌توانیم ورزش و اخلاق را دوباره کنار هم پرورش دهیم.

میترا صدرا وارد خیابان شاهنامه ۶۸ می‌شویم. تا چشم کار می‌کند، زمین بی‌آب و علف است و در فاصله‌ای دورتر چند خانه خودنمایی می‌کنند. به میانه‌های معبر که می‌رسیم، باید چند قدمی به سمت راست برویم تا گود کشتی با چوخه را ببینیم. گود زیر خار و خاشاک پنهان شده است و اگر از اهالی کسی مارا راهنمایی نکند، پیدا کردن این گود کار سختی می‌شود. گود کشتی با چوخه شهدای چهار برج در سال ۱۳۹۴ از سوی اهالی و با عمق سه متر احداث شد، اما فقط دو سال پس از راه‌اندازی به دلیل حمایت نکردن مجموعه‌های متولی در حوزه ورزش، برگزاری مسابقات در آن متوقف شد. این گود که محلی برای سر شاخ شدن پهلوانان بود، حالا به دست فراموشی سپرده شده است.

همه ایام سال از اینجا استفاده کنیم. می‌خواهیم سالن باشد و تشک ببندیم. ابتدا اقرار بود سالن به صورت روباز باشد، اما قدیمی‌ها و بزرگان جمع شدند و گفتند بهتر است جایی باشد که در طول سال و برای رشته‌های دیگر هم بتوان از آن استفاده کرد. گود فعلی را هم مردم با کمک شهرداری درست کردند. زمین اینجا صاف بود و گود را با لودرو کمپرسی آماده کردیم و دور آن را فنس کشیدیم.

گود ندارد، بیم و مسابقه‌ای هم برگزار نمی‌شود

«استان خراسان و توس، مهد کشتی چوخه است. خاک توس از قدیم پهلوان خیز بوده و ابیات شاهنامه و نام‌آوران پهلوانی همچون رستم و اسفندیار همواره بر زبان‌هایم چرخیده است. این‌ها جملات سید اصغر رضوی است، جوانی که سال ۹۵ در همین گود، کشتی گرفته است. او می‌گوید: از قدیم در شهر تاریخی توس، جشنواره‌های مختلفی برگزار می‌شد و پهلوان سال را در اینجا مشخص می‌کردند و جایز هم اسب و شتر بود. اما در سال‌های اخیر شهر اسفراین میزبان جشنواره است و آنجا پهلوان را انتخاب می‌کنند. در صورتی که مشهد ظرفیت بیشتری دارد. از دیرباز هر جمعه در محدوده توس چوخه برپا بوده است، آن هم در چند نقطه و به ویژه نزدیک هارونیه و جلوارامگاه فردوسی. قبل از سال ۹۵ هر هفته این گود

اعضای شورای اجتماعی محله چهار برج و ریش سفیدان توس از شهرداری خواستند که به آن‌ها در برگزاری جام شهید با نظر کمک کند و در این مسابقه با زبون پهلوانی به قهرمان سنگین وزن اهدا شد. در آن جام، کشتی‌گیری از کل استان خراسان رضوی در وزن‌های مختلف و در رده سنی بزرگ سالان حاضر شدند. خانواده شهدا از جمله شهید با نظر در مراسم حضور داشتند و کمربند پهلوانی را اهدا کردند. بودجه را شهرداری داد و مسابقه به همت اعضای شورای اجتماعی برگزار شد. حواشی جالبی هم داشت؛ مثلاً دوازده گوسفند به عنوان قند تقدیم پهلوانان شد. ناهار را هم با کمک اعضای شورای اجتماعی محله تهیه و توزیع کردیم.

او در باره رسم قدیم هدیه قند به پهلوانان این‌طور روایت می‌کند: از قدیم رسم بود که در مراسم مختلف، کشتی‌گیران به رقابت می‌پرداختند و در نهایت برنده جایزه‌ای می‌گرفت؛ مثلاً در عروسی‌ها کشتی‌گیری از خانواده ماد و عروس با هم رقابت می‌کردند و جایزه هم کله قند بوده اما قند در اصل معادل گاو، گوسفند و شتر است.

گودی برای همه فصول سال

او در باره اینکه چطور زمین از سوی مردم در اختیار شهرداری قرار گرفته است، می‌گوید: حدود ۱۱۰ نفر از ساکنان اینجا زمین را که از خان به آن هارسیده بود، به شهرداری سپردند تا اینجا برایشان سالن چند منظوره و گود سرپوشیده بسازد. کل زمین اهدا شده ۱۲ هزار متر است. گود با نظر در طاب روباز است و آنجا هم کشتی‌گیران تنها در فصول گرم سال کشتی می‌گیرند ولی ما می‌خواستیم در

کشتی گرفتن پهلوانان در پنجشنبه‌ها

هشت سال پیش، در سال ۱۳۹۴ اهالی با کمک شهرداری منطقه ۱۲ بخشی از زمینی را که در میانه‌های شاهنامه ۶۸ واقع است، با لودر گود و صاف کردند تا پهلوانان شهر هر هفته پنجشنبه دور هم جمع شوند و کشتی بگیرند. گود روزگار پر رونقی داشته اما حالا پر از خار و خاشاک است و گرد فراموشی روی آن نشسته است. از سال ۹۵ به بعد دیگر کشتی‌گیری وارد این زمین نشده است و اهالی منتظرند که شهرداری، ساخت و ساز این مجموعه را که قبلاً قولش را داده است، شروع کند. تعدادی کانکس، ماشین آلات سنگین، ماسه و سیمان با فاصله کمی از گود دیده می‌شود، اما ساخت و سازی جدی در کار نیست.

جواد اسلامی مقدم، از ساکنان و پهلوان قدیمی و از اعضای شورای اجتماعی محله چهار برج، می‌گوید: زمین‌های اینجا متعلق به اربابان قدیم بوده و بعد از اصلاحات ارضی بین کشاورزان تقسیم شده است. حالا همین مردم ۱۲ هزار متر مربع از زمین را به شهرداری واگذار کرده‌اند تا برای ساخت مجموعه ورزشی شهدای چهار برج از آن استفاده شود، قرار است این مجموعه ورزشی علاوه بر گود سرپوشیده، سالن بحران چند منظوره و زمین چمن هم داشته باشد. قبل از برگزاری جام شهید با نظر در سال ۹۵ هر پنجشنبه در این گود، پهلوانان توس با هم کشتی می‌گرفتند و اینجا رونق خوبی داشت، البته مسابقه کشتی در شش ماه اول سال که هوا مساعدتر بود می‌شد در گود مبارزه کرد، برگزار می‌شد. آن موقع آب، برق و گاز به اینجا نیامده بود و گود هیچ کدام از این امکانات را نداشت و زمان برگزاری مسابقه مشکلات بسیاری داشتیم.

جایزه قند در گود چوخه

جواد آقا مهم‌ترین مراسم و مسابقاتی را که در این گود برگزار شده است، متعلق به همان سال یعنی مهر سال ۹۵ می‌داند و می‌گوید: آن زمان

